

VZGOJNI NAČRT

Dobova, september 2024

Kazalo

1. UVOD.....	3
2. ZAKONSKA DOLOČILA.....	5
3. POSLANSTVO IN VIZIJA ŠOLE	5
4. VREDNOTE IN NAČELA VZGOJNEGA NAČRTA	5
5. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE	6
5.1. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	6
Proaktivne vzgojne dejavnosti so systemske ali projektne.....	7
Projektne proaktivne dejavnosti:.....	7
Preventivne dejavnosti	7
Preventivno delovanje na ravni šole	8
Preventivno vzgojno delovanje na ravni razreda.....	9
Sodelovanje s starši na ravni preventivnega delovanja.....	9
5.2. SVETOVANJE IN USMERJANJE	10
Restitucija.....	11
Mediacija	11
5.3. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE.....	12
Pohvale	12
Ustna pohvala	12
Pisna pohvala.....	12
Priznanje	13
Nagrade	13
Zvezda razreda:	13
6. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI IN NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA	14
7. VZGOJNI UKREPI	15
7.1. Vzgojno postopanje.....	15
7.2. Vrste vzgojnih ukrepov	17
Vzgojni ukrepi:.....	17
8. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA IN UVAJANJA SPREMEMB VZGOJNEGA NAČRTA.....	20
9. SPREJEM IN VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA.....	21

1. UVOD

Z vzgojnim načrtom želimo:

- prispevati k spoštljivim medsebojnim odnosom, ki bodo v zadovoljstvo vsem udeleženi v procesu vzgoje in izobraževanja naše šole;
- skrbeti za red in varnost vseh udeleženi v procesu vzgoje in izobraževanja naše šole;
- skrbeti za kvalitetno delo v naši šoli;
- skrbeti za ugodno klimo med vsemi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa naše šole.

Vzgojni načrt vsebuje:

- načine doseganja in uresničevanje ciljev in vrednot izobraževanja,
- vzgojne dejavnosti v šoli,
- oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši,
- vključevanje staršev v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojni načrt temelji na ciljih in vrednotah 2. člena Zakona o osnovni šoli:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;

- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

Z vzgojnim načrtom so določeni načini doseganja in uresničevanja vrednot ter ciljev šole. V njem so zapisane vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja s starši pri uresničevanju vzgojnega načrta. Vzgojni načrt se smiselno dopolnjuje s Pravili šolskega reda OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova.

Vzgojni načrt je nastal na osnovi analize stanja vzgojnega dela na šoli. Uresničevali ga bomo v skladu s pravili stroke, sprejetimi zakoni, na podlagi izdanih predpisov in aktov šole ter učnimi načrti. Izhodišče vzgojnega delovanja predstavlja 2. člen Zakona o osnovni šoli, v katerem so podrobno predstavljeni cilji osnovnošolskega izobraževanja. Oblikovan je na sprejetih dogovorih med zaposlenimi, učenci in starši, ki so prav tako odgovorni za njegovo uresničevanje.

Vzgojni načrt se lahko spreminja in dopolnjuje. Letne evalvacije vzgojnega dela so podlaga njegovega nadgrajevanja in spreminjanja.

2. ZAKONSKA DOLOČILA

Vzgojno delovanje osnovne šole je določeno v Zakonu o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24), in sicer v 2. členu, kjer so navedeni cilji izobraževanja v slovenskih javnih šolah, še posebej pa v IV. B delu (Vzgojno delovanje šole) v členih od 60. č do 60. g.

3. POSLANSTVO IN VIZIJA ŠOLE

Vizija

V sodelovalnem vzdušju razvijamo našo ustvarjalnost, vedoželjnost in kritično mišljenje.

Poslanstvo šole:

Omogočiti učencem varno, spodbudno in inovativno učno okolje, v katerem bodo lahko gradili svoje znanje, pozitivno samopodobo, sposobnosti in vrednote ter z učenjem za življenje razvijali odgovornost do sebe, soljudi in planeta.

Stremeli bomo k temu, da bo zastavljena vizija postala del naših otrok, zaposlenih, staršev in lokalne skupnosti. Zavedamo se, da smo gonilo zavoda zaposleni, zato je pomembno, da je v kolektivu prijetno in ustvarjalno vzdušje. Da pa slednje lahko zaživi v vsej svoji veličini, moramo biti vsi povezana celota.

4. VREDNOTE IN NAČELA VZGOJNEGA NAČRTA

Vrednote nas v življenju usmerjajo. Pomagajo nam, da vemo, kam naj gremo in nam osmišljajo življenje. Iz njih izvirajo naša prepričanja in stališča, zavzetost ter dolgoročni cilji. Naše vrednote so tako bistven del vzgojnega načrta. Z vzgojnim delovanjem želimo vplivati na ponotranjenje omenjenih vrednot pri vseh udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa in s tem vplivati na kakovost življenja posameznika in celotne družbe.

Iz naše vizije izhajajo naslednje vrednote:

- spoštovanje,
- varnost,
- medsebojni odnosi,
- odgovornost,
- sodelovanje,
- ustvarjalnost,
- znanje,
- skrb za okolje.

Izhodišča za uresničitev vzgojno-izobraževalnih ciljev bodo naslednja načela:

- načelo medsebojnega spoštovanja,
- načelo medsebojnega sodelovanja,
- načelo strpnosti in sprejemanja drugačnosti,
- načelo prevzemanja odgovornosti za svoja dejanja,
- načelo učinkovite komunikacije in konstruktivnega reševanja konfliktov,
- načelo medsebojnega zaupanja in zagotavljanja varnosti.

Za uresničevanje omenjenih vzgojnih načel bodo izvedene različne vzgojne dejavnosti, ki bodo pripomogle k razvoju zadovoljnih, uspešnih in odgovornih posameznikov.

5. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu z Zakonom o OŠ ter na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole (60. č člen ZOsn).

Vzgojne dejavnosti šole izvajajo strokovni delavci izhajajoč iz vizije, ciljev, vzgojnih načel in vrednot naše šole. Pred učence postavljajo jasne zahteve, cilje in pričakovanja in jih učijo, kako delovati v skladu z njimi.

5.1. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz poslanstva, vizije, vrednot in ciljev osnovne šole ter potreb učencev in okolja.

Osnovni cilj pri oblikovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost. Šola šolsko delo in življenje v šoli organizira tako, da se učenci v šoli počutijo varno, da so pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni, da okrepijo človeške vrednote ter da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Proaktivne vzgojne dejavnosti so systemske ali projektne.

Systemske proaktivne in preventivne dejavnosti so sestavina celovite kulture šole in se izražajo v vsakodnevni šolski praksi. Pomembni systemski dejavniki so kakovost pouka, načini spremljanja napredka učencev in načini ocenjevanja znanja, vzgojni in komunikacijski stili, usklajenost pedagoških delavcev itd.

Projektne proaktivne dejavnosti:

Primarno preventivni program NEON proti nasilju in zlorabi otrok

Cilj programa je opolnomočenje otrok, da bi bili varni pred nasiljem oz. zlorabo. Otroke seznanimo z dejstvi o nasilju in zlorabi ter z možnimi načini samozaščitnega ravnanja zato, da bi znali prepoznati in se ustrezno samozaščitno odzvati na "grožnjo" nasilja, zlorabe, ne glede na to, ali gre za spolno zlorabo ali za nasilnega vrstnika na igrišču.

Poleg omenjenega projekta izvajamo na šoli tudi projekte kulture nenasilja in strpnosti (npr. preventivni programi proti spletnem nasilju), ki so vsebinsko predstavljeni v LDN-ju šole.

Preventivne dejavnosti

Preventivne dejavnosti omogočajo šoli, da oblikuje varno okolje. Temeljijo na vzajemnem spoštovanju, visokih pričakovanjih in odgovornem ravnanju. Izvajamo razvojne in druge projekte na šoli, s katerimi želimo izboljšati in krepiti medsebojne odnose.

PREVENTIVNO VZGOJNO DELOVANJE

ŠOLA:

ustvarjanje varnega in vzpodbudnega učnega okolja;
oblikovanje jasnih oblik pričakovanega vedenja;
povezovanje, pohvale, nagrade, priznanja;
vzpodbujanje socialnih veščin, vrstniško svetovanje;
aktivnosti v okviru skupnosti učencev šole;
vključevanje učencev v vsakodnevno dogajanje šole in spodbujanje povezovalnih navad;
dežurstvo učiteljev.

RAZRED:

razredne ure - socialne igre, delavnice zunanjih izvajalcev in šolske svetovalne službe;
jasna pravila obnašanja v razredu, zamenjava nepovezovalnih s povezovalnimi navadami in dosledno spremljanje napredka;
medvrstniška pomoč;
pogovorne ure razrednika z učenci.

STARŠI:

roditeljski sestanki, govorilne ure;
sodelovanje staršev z učitelji in drugimi strokovnimi sodelavci šole;
neformalna druženja, različne prireditve, svet staršev.

Preventivno delovanje na ravni šole

Vsi zaposleni se aktivno zavzemamo, da v šolskem okolju ustvarjamo za vse učence **varno in spodbudno okolje**, kjer je **v ospredju odnosna raven**.

Naša pomembna naloga je razvijati socialno klimo, občutek pripadnosti, sprejetosti, identitete in smiselnosti izvajanja dejavnosti, ki postavljajo v ospredje povezanost ter sodelovanje.

Posebno pozornost pa namenjamo razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov (učenje samorefleksije).

Šolsko okolje oblikujejo skupinsko oblikovana in zastavljena pravila šolskega reda, kjer so zapisane pričakovane oblike vedenja ter dogovori o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načina ravnanja (pozdravljanje, kulturno uživanje hrane, vikanje).

Učence aktivno vključujemo v načrtovanje, izvajanje ter vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi možnostmi. Preko skupnosti učencev šole se izvajajo proaktivne dejavnosti v manjših skupinah s predstavniki razredov in na razrednih urah.

Strokovni delavci so stalno prisotni kot dežurni učitelji na mestih, kjer je pojavnost neželenih oblik vedenja verjetnejša.

Preventivno vzgojno delovanje na ravni razreda

Na ravni razreda preventivno vzgojno delovanje vključuje izvajanje razrednih ur, kjer razrednik obravnava aktualne informacije in se odziva na trenutno nastalo problematiko v razredu.

Razrednik si pri vodenju razreda lahko pomaga s svetovalno službo ali z zunanjimi izvajalci. Preko različnih dejavnosti učenci razvijajo socialne veščine, se učijo vrstniškega svetovanja in posredovanja. Navajamo jih na procese samovrednotenja, samokontrole, spodbujanje zavedanja svobodnih izbir in odgovornosti v zvezi z izbiro vedenja. Prav tako jih učimo prevzemanja odgovornosti za posledice.

Sodelovanje s starši na ravni preventivnega delovanja

Na ravni preventivnega vzgojnega delovanja je sodelovanje s starši izjemnega pomena. Šola sodeluje s starši na govorilnih urah in roditeljskih sestankih. Po potrebi se v omenjenih oblikah sodelovanja vključita tudi svetovalna služba in vodstvo šole. Šola vsaj enkrat na leto obravnava najpogostejše vzgojne izzive na posameznih nivojih in se v sodelovanju s starši odloča za najprimernejše oblike dela, ki bi učencem pomagale preseči in rešiti težave ter stiske. Staršem pomagamo krepiti družinsko vzgojo z organiziranjem predavanj in delavnic za starše, ki jih izvajajo zunanji predavatelji ali svetovalna služba. Predavanja za starše so vsebinsko zastavljena v smeri odzivanja na stiske učencev v različnih starostnih obdobjih.

Za vključenost in povezanost staršev s šolskim okoljem poskrbimo z organizacijo šolskih prireditev in različnih oblik neformalnega druženja.

Sodelovanje s starši na preventivni ravni temelji na obojestranskem zaupanju, podpori ter naklonjenosti skupnemu iskanju in ustvarjanju pogojev za celostni razvoj otroka.

Starši so dolžni redno spremljati ter usmerjati učni in osebni napredek otroka, tako da redno obiskujejo govorilne ure. Če se starši več mesecev zapored ne udeležijo govorilnih ur, jih razrednik pisno pozove na osebni razgovor.

Če razrednik v sodelovanju s svetovalno službo presodi, da nesodelovanje staršev škodi otrokovemu razvoju, o tem obvesti Center za socialno delo.

5.2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

To je usmerjena strokovna dejavnost šole, ki je namenjena učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanja različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, individualnih pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

Osebni svetovalni pogovori učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih strokovnih delavcev z učenci, še posebej tistimi, ki imajo probleme, so izjemno pomembni. So najboljša pot za graditev medsebojnega zaupanja, ki je plodno okolje uspešnega svetovanja. V pogovoru svetovalci učencu pomagata uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami. Pomaga mu pri presojanju lastnega vedenja z vidika učinkovitosti in etične sprejemljivosti, pri ugotavljanju pozitivnih in negativnih posledic njegovih ravnanj zanj in za druge.

Ponudi mu pomoč pri iskanju uspešnih in etično sprejemljivih vedenj, s katerimi bo učenec lahko uspešno zadovoljil svoje potrebe in interese, ter pri načrtovanju potrebnih sprememb. Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter različne oblike pomoči učencem. Dogovor opredeljuje cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjemnosti.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči.

Posebni obliki svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov sta poleg osebnih svetovalnih pogovorov tudi restitucija in mediacija.

Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega postopanja – poravnava povzročene škode, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in sami popravijo posledice svojih dejanj. Pri restituciji ne gre za poravnavo materialne škode, temveč mora biti poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja, zahteva odločitve in napor učenca in spodbuja pozitivno vedenje.

Mediacija

Mediacija je način mirnega, konstruktivnega in odgovornega reševanja konfliktov in sporov med učenci. Medsebojne spore lahko tako rešijo s pomočjo mediatorja, ki skrbi, da vsi enakovredno izrazijo svoja mnenja, čustva in opažanja ter da drug drugega poslušajo. Mediator v mirnem, varnem in nepristranskem okolju prevzema le vlogo

posrednika pri komunikaciji in spodbuja učence, da sami poiščejo rešitev oziroma sporazumni dogovor, s katerim bosta obe strani zadovoljni.

Z mediacijo krepimo socialne odnose, mirno in samostojno reševanje sporov, razvijamo sposobnosti aktivnega poslušanja, spodbujamo sodelovanje, sprejemanje in spoštovanje drugega. Šolsko mediacijo izvajajo posebej usposobljeni strokovni delavci šole.

5.3. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale in priznanja. Pohvale in priznanja lahko predlagajo:

- razrednik,
- oddelčna skupnost in skupnost učencev,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustna pohvala

Pohvale so del osnovne vzgojne dejavnosti. To so lahko povratna sporočila o vedenju ali delu učenca. Izrekajo se sproti, kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo, natančnostjo, ustvarjalnostjo in uspešnostjo pri različnih dejavnostih. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor, ravnatelj ali drug strokovni delavec javno v oddelku.

Pisna pohvala

Pisno pohvalo lahko podelimo:

- za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku ter interesnih in drugih dejavnostih šole, za napredek, medsebojno pomoč,
- za doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev na različnih področjih znanja in delovanja,
- za posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčnih skupnostih,

- za sodelovanje pri različnih akcijah v šoli in kraju.

Pisno pohvalo podeli razrednik ali mentor ob zaključku leta ob podelitvi spričeval.

Priznanje

Priznanja učencem podeljuje izključno ravnatelj šole za:

- delo oz. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo,
- delo, ki znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Nagrade

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsta nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku in pri drugih dejavnostih šole, ter nagrade v smislu dejavnosti, npr. obisk gledališča, izlet oz. obisk kulturnega dogodka, za učence, ki prispevajo k ugledu šole.

Zvezda razreda:

V okviru ur oddelčne skupnosti bomo spodbujali spoštovanje vrednot naše šole in z njimi povezane odnose med učenci med drugim tudi tako, da bomo izbirali zvezdo razreda.

Zvezda razreda:

- Izkazuje spoštovanje do sošolcev in učiteljev.
- Prevzema odgovornost za svoja dejanja.
- Pomaga sošolcem, ki potrebujejo njegovo pomoč.
- Dela enotno, prisluhne drugim in predlaga svoje ideje.
- Zaupa učiteljem in sošolcem.
- Pomaga učiteljem in sošolcem pri šolskih opravilih, domačih nalogah.
- Je dober prijatelj.
- Govori resnico, je odkrit in zaupanja vreden.
- Prijazno in premišljeno izraža svoje mnenje.
- Velikokrat pohvali svoje sošolce in jim izreče prijazne besede.
- Zna priznati napako ali zmoto, ki jo je naredil in se opraviči vsem, ki jih je morda pri tem prizadel.

- Zna usmerjati misli v pozitivne smeri in deli pozitivno energijo z drugimi.
- Spoštuje pravila.
- Domače naloge dela pošteno.
- Odloča se pravilno, v konfliktnih situacijah odide stran in nikogar ne udari ali mu izreče žal besedo, konflikte rešuje s pogovori.
- Je strpen do svojih sošolcev.
- Zna ceniti ideje drugih sošolcev.
- V razredu posluša in se uči.
- Je potrpežljiv, mirno čaka, da pride na vrsto.
- Drži obljubo.

Učitelj ima avtonomno odločitev, ali učenec sodeluje pri izboru Zvezde razreda, če presodi, da učenci k izboru ne pristopijo odgovorno.

Ob koncu šolskega leta bo učenec, ki bo največkrat izbran za Zvezdo razreda tudi nagrajen.

6. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI IN NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Sodelovanje s starši je nujen pogoj za doseganje vzgojno-izobraževalnih ciljev. Odnos staršev z učitelji in drugimi strokovnimi delavci je vzajemen in temelji na zaupanju, občutku varnosti in spoštljivi komunikaciji. Pri tem gre za udeležbo staršev na govorilnih urah in roditeljskih sestankih, po potrebi tudi na izrednih roditeljskih sestankih oz. individualnih razgovorih.

Šola in starši sodelujejo na področju vzgojnih dejavnosti šole in vzgojnega ukrepanja ob otrokovih dosežkih ali prekrških. Šola organizira z zakonom predpisane oblike sodelovanja. Starši so ob pričetku šolskega leta obveščeni o okvirnih terminih izvedbe roditeljskih sestankov in o razporedu dopoldanskih in popoldanskih govorilnih ur. Stiki med šolo in starši se vzpostavljajo tudi prek drugih oblik sodelovanja, kot so: predavanja oz. delavnice za starše, kulturne prireditve, humanitarne in ekološke akcije,

športni ter družabni dogodki. Za krajše informacije se starši in šola lahko poslužujejo obveščanja prek telefona (vedno pa po telefonu, kadar gre za nujno obvestilo v povezavi s poškodbo, hujšim medvrstniškim nasiljem ali večjo materialno škodo, ki neposredno zadeva njihovega otroka), elektronske pošte in pisnega obveščanja. Starši sodelujejo s šolo tudi prek sveta staršev in sveta šole, kjer imajo izvoljene predstavnike. Staršem je omogočen stik s šolo ob morebitnih vprašanjih, pohvalah in težavah. Praviloma se starši najprej obrnejo na učitelja v okviru pogovornih ur, nato pa po potrebi tudi na šolsko svetovalno službo ali vodstvo šole.

7. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so načini reševanja problemov ob kršitvah pravil šolskega reda, neizpolnjevanju dolžnosti in poseganju v pravice drugega. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca oziroma z iskanjem možnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenci, strokovni delavci šole in starši. V primeru, da kršitev zazna nepedagoški delavec, o dogodku obvesti pedagoškega delavca, svetovalno službo ali vodstvo šole.

7.1. VZGOJNO POSTOPANJE

V primeru kršitev Pravil šolskega reda z namenom vzgojnega delovanja sledimo vzgojnemu postopku, ki praviloma poteka po naslednjih korakih (pri nekaterih kršitvah učitelj presodi, v katerem koraku se bo vzgojni postopek pričel):

1. USTNO OPOZORILO UČENCU

Ob kršenju šolskih pravil učitelj učenca najprej ustno opozori na neprimerno vedenje. Če učenec kljub opozorilu še naprej izbira neprimerno vedenje, učitelj presodi, kdaj je potrebno narediti naslednji korak. Po presoji zapiše opombo v LoPolis ali pisno obvesti razrednika.

2. POGOVOR UČITELJA Z UČENCEM (OBVEZNA PISNA SEZNANITEV RAZREDNIKA)

Učitelj se z učencem pogovori o njegovem neprimernem vedenju in o dogovorih obvesti razrednika, po presoji tudi starše. Učitelj izpolni obrazec *Uradni zaznamek o pogovoru z učencem* in ga preda razredniku, ki ga vloži v vzgojno mapo oddelka.

3. POGOVOR RAZREDNIKA Z UČENCEM

Pogovor z učencem načrtuje razrednik in dopolni obrazec *Uradni zaznamek o pogovoru z učencem*. V kolikor se kršitve ponavljajo, ali če je kršitev težja, razrednik prosi za pomoč šolsko svetovalno službo ali vodstvo šole in jih po potrebi vključi v razreševanje problematike.

Pred naslednjim korakom razrednik obvesti starše o vzgojnem postopanju šole.

4. PISNO OPOZORILO IN SEZNANITEV STARŠEV

V kolikor se kršitve s strani učenca nadaljujejo, razrednik pisno obvesti starše. Po presoji in glede na teže kršitve povabi na pogovor starše skupaj z učencem. Starše se seznanijo z dogodkom, neprimernim vedenjem in kršitvami ter vzgojnim ukrepanjem. Sprejmejo se dogovori (vzgojni ukrepi) za spremembo vedenja (*Uradni zaznamek o razgovoru s starši*), ki se jih zapiše, vsi prisotni pa jih tudi podpišejo. Po presoji se obvesti šolsko svetovalno službo, ki po potrebi sodeluje pri nadaljnji obravnavi.

5. POGOVOR RAZREDNIKA, ŠOLSKE SVETOVALNE SLUŽBE IN UČENCA S STARŠI (po presoji tudi z vodstvom šole)

Razrednik in po potrebi še šolska svetovalna služba raziščeta okoliščine, se pogovorita z vsemi vpletenimi in skličeta sestanek s starši in učencem, razrednikom, svetovalnim delavcem in po presoji z vodstvom šole. Na sestanku se ovrednoti dosedanje vzgojno ukrepanje in ponovno pripravi načrt za spremembo vedenja.

Obvezen dokument je zapisnik sestanka (*Zapisnik razgovora s starši*) in *Obvestilo o dogovoru z vzgojno posledico*. Zapisnik sestanka zapiše svetovalni delavec.

6. NADALJEVANJE POSTOPKA VZGOJNEGA UKREPANJA V SKLADU Z ZAKONOM O OSNOVNI ŠOLI

V kolikor vzgojne dejavnosti in vzgojni ukrepi ne dosežejo svojega namena in učenec nadaljuje s kršitvami šolskih pravil, se lahko prične na pisni predlog strokovnega delavca postopek za izrek vzgojnega opomina (60. f člen ZOsn).

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. Razrednik vodi postopek izrekanja vzgojnega opomina v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor. O izrečenem vzgojnem opominu šola starše seznani z *Obvestilom o vzgojnem opominu*. Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

V primeru dolgotrajnejše vedenjske problematike ali nesodelovanja učenčevih staršev, svetovalna služba na podlagi zbranih poročil pedagoških delavcev poda poročilo na pristojni center za socialno delo.

Za vsa ravnanja, ki ustrezajo opisom kaznivih dejanj oziroma imajo znake prekrškov (npr. povzročena telesna poškodba, spolno nasilje, tatvine, izsiljevanje ali poškodovanje stvari — materialno nasilje in v primeru, ko posameznik v šolo prinese predmete, ki so po svoji obliki ali funkciji nevarni ali prepovedani — noži, pirotehnika, pištole itd.), se preganjajo po uradni dolžnosti, ravnatelj oziroma šolska svetovalna služba obvesti poleg staršev še policijo in center za socialno delo.

7.2. VRSTE VZGOJNIH UKREPOV

Kadar učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in obveznosti in/ali krši pravila šolskega reda, je pedagoški delavec dolžan ukrepati v skladu z zgoraj navedenimi vzgojnimi postopki ter izvesti vzgojne ukrepe. Pri izbiri vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve.

Vzgojni ukrepi:

- Ustno opozorilo pedagoškega delavca.
- Učitelj presede učenca.

- Vpis v ustrezno šolsko dokumentacijo (LoPolis).
- Zadržanje na razgovoru v zvezi s kršitvijo pravil šolskega reda.
- Ustno (učiteljev zaznamek) ali pisno (podpis) obvestilo staršem.
- Pogovor o kršitvi in predstavitev problematike v oddelku na uri oddelčne skupnosti.
- Dodatna zadolžitev v korist razredne ali šolske skupnosti (priprava predstavitve na določeno temo).
- Podaljšanje bivanja v šoli ob predhodnem obvestilu staršev.
- Odpravljanje povzročene nereda v določenih prostorih (učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in koliko časa za to potrebuje).
- Učenec za seboj pospravi in počisti.
- Prehranjevanje v drugem odmoru ali prostoru.
- Dodatna zadolžitev v korist razredne ali šolske skupnosti (npr. dežurstvo v jedilnici — čiščenje, brisanje miz, pomoč čistilkam ali hišniku v popoldanskem času, urejanje okolice, pomoč pri urejanju notranjih in zunanjih šolskih površin, pomoč v knjižnici, sodelovanje pri organizaciji in izvedbi šolskih prireditev ...).
- Zapis samopresoje vedenja, priprava predstavitve sošolcem oz. drugim učencem o pomenu upoštevanja pravil in primernemu vedenju in odgovornemu vedenju do okolja, ravnanja z odpadki ...
- Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti v šoli pod nadzorom učitelja po pouku ali pred poukom s soglasjem in vednostjo staršev.
- Učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal (učitelj lahko to pri naslednji uri preveri, a ne tudi vrednoti).
- Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka, ustrahuje ali ogroža tujo varnost. O odvzemu se obvesti starše (po potrebi vodstvo ali policijo), ki napravo ali predmet osebno prevzamejo.
- Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec uničuje šolski ali drugi inventar. O odvzemu se obvesti starše, ki napravo ali predmet osebno prevzamejo.
- Začasni odvzem mobilnega telefona ali naprave, s katero učenec moti izvedbo pouka.
- Če učenec nima ustrezne športne opreme ali opravičila (od starša ali zdravniško) trikrat ali večkrat, se o tem obvesti razrednika ter starše in se jih povabi na razgovor.

- Seznanjanje vedenja s strani učenca (učenčeva vzpodbuda, samopresoja) in priprava načrta za učenje veščin za konkretne spremembe vedenja (npr. učenje učenja, organizacije in načrtovanja šolskega dela, ozaveščanje in spodbujanje močnih področij), dosledno spremljanje načrta pomoči ter nudenje podpore s strani učitelja oziroma šolske svetovalne službe.
- Seznanjanje vedenja s strani učenca (učenec zapiše razmišljanje o svojem vedenju: opis neprimerne vedenja, katero bi bilo bolj primerno vedenje in kako bo popravil storjeno napako).
- Priprava načrta za učenje socialnih in komunikacijskih veščin ter ozaveščanje in spodbujanje močnih področij učenca, dosledno spremljanje ter nudenje podpore s strani učitelja oziroma šolske svetovalne službe.
- Osebno ali pisno opravičilo.
- Nudenje pomoči s strani sošolcev ali učencev iz drugih razredov (medvrstniško učenje).
- Povečano povezovanje — nadzor nad učencem med poukom, med odmorom (dodatno spremljanje s strani učitelja ali šolske svetovalne delavke).
- Dodatno spremstvo strokovnega delavca.
- Izločitev iz trenutne aktivnosti oz. zamenjava učne oblike (iz skupinskega dela individualno delo).
- Občasno zagotavljanje drugih oblik organiziranega dela z učencem z namenom, da se ostalim učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk oz. izvajanje dejavnosti.
- Premestitev v drug oddelek.
- Ob nasilnih izgrediv ali ponovitveni nevarnosti klic staršev in predaja učenca njim osebno.
- Odvzem cigaret, elektronskih cigaret, alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev.
- Odvzem nevarnih in prepovedanih predmetov.
- Povračilo škode s strani učenca (lažje čiščenje, pomoč pri urejanju in lažjem popravilu inventarja).
- Opozorilo o prepovedi snemanja in objavljanja ter izročitev naprave.
- Učenec odstrani oziroma izbriše posnetek.
- Ukinitvev nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven

predpisanih dejavnosti in standardov (ekskurzije, plesi in drugo), razen pravic učencev od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena Zakona o osnovni šoli.

Za vzgojni ukrep zoper učence za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno izobraževalnemu delu se določi ODVZEM nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi. Če učenec takšnega predmeta strokovnemu delavcu šole ne izroči sam, lahko ravnatelj ali od njega pooblaščen oseba z namenom ugotovitve, ali učenec takšen predmet poseduje in njegovega odvzema, opravi pregled osebnih predmetov učenca, po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.

8. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA IN UVAJANJA SPREMEMB VZGOJNEGA NAČRTA

Za uresničevanje vzgojnega načrta so odgovorni vsi strokovni delavci šole.

Na začetku šolskega leta strokovni aktivni določijo način in obliko spremljanja izvajanja vzgojnega načrta. Na podlagi tega strokovni delavci med letom spremljajo izvajanje vzgojnega načrta, analizirajo učinkovitost in posledice vzgojnega delovanja, ukrepov in opominov ter ob koncu šolskega leta predlagajo smernice za vzgojno delo v naslednjem šolskem letu.

Strokovni delavci:

Uresničevanje vzgojnega načrta pedagoški delavci spremljajo preko sprotnega vrednotenja dela oddelčnih skupnosti, pogovorov in analiz na pedagoških konferencah ter pisnih poročil. V okviru strokovnih aktivov, na pedagoških konferencah in drugih sestankih poročajo o uspešnosti dela, predlagajo morebitne spremembe in dopolnitve.

Učenci:

Na urah oddelčne skupnosti učenci v skladu z vzgojnim načrtom šole oblikujejo razredna pravila in dogovore. Predstavniki učencev oddelčne skupnosti o dogajanju v

razredu poročajo na sestankih šolske skupnosti ter sošolcem posredujejo sprejete sklepe teh sestankov. Predstavniki učencev sodelujejo tudi na sestankih, ki potekajo v okviru projektov šole.

Starši:

Na roditeljskih sestankih, drugih oblikah srečanj in na svetu staršev dajejo pobude in predloge za izboljšanja vzgojnega delovanja.

V skladu z Zakonom o osnovni šoli mora ravnatelj o uresničevanju vzgojnega načrta najmanj enkrat letno poročati svetu staršev in svetu šole.

Vzgojni načrt se bo v prihodnosti na podlagi spremljanja spreminjal in prilagajal aktualnemu dogajanju na šoli. Pobude za novosti in spremembe v vzgojnem načrtu lahko podajo strokovni delavci šole, učenci in starši. Spremembe bo sprejel svet šole, praviloma na prvi seji v šolskem letu.

9. SPREJEM IN VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

Pri oblikovanju vzgojnega načrta so sodelovali učenci in strokovni delavci OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova ter starši.

Vzgojni načrt OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova je bil obravnavan na strokovnih aktivih in 19. pedagoški konferenci, dne 29. 8. 2024. Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu je podal učiteljski zbor na 1. pedagoški konferenci v šolskem letu 2024/2025 dne, 9. 9. 2024.

Predlog Vzgojnega načrta OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova je bil predstavljen staršem na 1. roditeljskem sestanku. Vzgojni načrt je bil obravnavan na 1. seji sveta staršev v šolskem letu 2024/2025 dne, 17. 9. 2024, pri čemer so člani sveta staršev šole podali pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova.

Vzgojni načrt je obravnaval in sprejel svet zavoda na svoji 15. redni seji v šolskem letu 2024/2025, dne 24. 9. 2024.

S 25. 9. 2024 preneha veljati vzgojni načrt, ki je bil v veljavi od septembra 2022 in se začne uporabljati vzgojni načrt, ki je bil sprejet 24. 9. 2024.

Številka: 007-1/2024-2

Dobova, 24. 9. 2024

Ravnateljica:

mag. Tamara Ogorevc

Predsednik Sveta šole:

Branko Rožman